

pénzügyministeriumhoz kell fordulni, hogy végre a katasteri igazgatóság az erdőrendező beadványát megkapja, mely hosszadalmas eljárás által már sok, különben felette fontos és sürgős ügynek elintézése kárral járó halasztást szenvedett.

9. Végre még az is tekintetbe veendő, hogy egy külön erdőrendezői hivatal felállítása esetében az üzemtervek nyilván tartása az illető ministerium kebelében vitetik, s így egy teljes törzskönyv állván a ministerium folytonos közvetlen rendelkezésére, számtalan itt gyakran szükségelt kimutatás és felderítés követelésének szüksége jövőre egészen elesnék, s ily módon sok írásbeli munka is mellőzhető lenne.

A mi már most a netaláni ellenvetést illeti, erről a jövő füzetben fogunk szólani.

Pausinger József.

(Folyt. köv)

A képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat a métermértékről.

1. §. A magyar korona országaiban az eddig használt mértékek helyett új mértékrendszer hozatik be, melynek alapja a méter, tízes felosztással és többszörözéssel.

2. §. Alapmértékül az országos levéltárban őrzött platina-pálczán két vonással jelzett távolság szolgál, mely 1870-ik évben a magyar kormány és a francia kormány részéről kiküldött bizottság által a párisi állami levéltárban levő eredeti méterpálczával (metres des archives) egybehasonlítottván, ahhoz mérve 16 celsius foknyi mérsékletnél 1·00000219 méternek találtatott.

3. §. A hossz mérték egysége a méter.

A méter tizedrésze a deciméter, századrésze a centiméter, ezredrésze a milliméter.

Ezer méter a kilométer, tizezerméter a miriaméter.

4. §. Térmértékek a hosszasági mértékek négyszögei.
Száz négyszögméter: az ár, tizezer négyszögméter: a hektár.

5. §. Az ürmérték egysége a liter.

A liter a köbméter ezredrésze.

A liter tizedrésze: a deciliter; századrésze: a centiliter.

Száz liter: a hectoliter.

6. §. A sulymértékre nézve alaplémértékül az országos levéltárban őrzött platinakilogramm szolgál, mely 1870. évben a magyar kormány és a francia kormány részéről kiküldött bizottság által a párisi állami levéltárban levő eredeti kilogrammal (kilogramme prototype) egybehasonlítottván, annak 0·99999073 részével egyezőnek találtatott.

7. §. A sulymérték egysége a kilogramm.

A kilogramm egy liter lepárolt víz sulya a fagypony felett 4 celsius foknyi mérsékletnél.

A kilogramm ezredrésze a gramm.

A grammnak tizedrésze: a decigramm, századrésze: a centigramm, ezredrésze: a milligramm; tíz gramm: a dekagramm.

Ezer kilogramm a tonna.

8. §. Az erőmérték egysége a lóerő; alatta azon erő értetik, mely 75 kilogrammnak egy másodperc alatt egy méternyi magassága emeléséhez megkivántatik.

9. §. A régi és az új mértékek viszonzyszámái a forgalmi használatra következőleg állapittatnak meg:

a) *Hosszmértékek:*

1 méter	annyi mint	0·52729	bécsi öl.
1 „	„	3·16375	„ láb.
1 „	„	37965	„ hüvelyk.
1 „	„	1·286	„ rőf.
1 centiméter	„	0·37965	„ hüvelyk.
1 kilometer	„	0·11971	magy. mértföld.
1 „	„	0·13182	osztrák (póst.) mértföld.

1 miriamét.	annyi mint	1· 1971	magyar mértföld.
1 „	„	1· 3182	osztrák mértföld.
1 bécsi öl	„	1·89648	méter.
1 „ láb	„	0·31608	„
1 „ rőf	„	0· 777	„
1 „ hüv.	„	2· 6340	centiméter.
1 magy. mfd.	„	8· 3536	kilométer.
1 „	„	8·83536	miriaméter.
1 osztr.	„	7· 5859	kilométer.
1 „	„	0·75859	miriaméter.
1 marok(lomérték)	„	10· 536	centiméter.

b) *Térmértékek:*

1 □ méter	annyi mint	0·27804	bécsi □ öl.
1 „	„	10·00931	„ □ láb.
1 ár	„	27· 804	„ □ öl.
1 hektár	„	2· 317	magy. hold.
			(1200 □ ölével).
1 „	„	1· 738	katast. hold.
1 □ miriaméter	„	1· 433	magy. □ mfd.
1 „	„	1· 738	osztr. □ mfd.
1 bécsi □ öl	„	3· 5966	□ méter.
1 „ □ láb	„	0· 0999	„
1 „ □ hüvelyk	„	6· 9379	□ centimét.
1 magy. (1200 □ öles) hold	„	0· 4316	hectár.
1 katastralis hold	„	0· 5755	„
1 magyar □ mértföld	„	0· 6978	□ miriamt,
1 osztrák	„	0· 5755	„

c) *Ürmértékek.*

1 köbméter	annyi mint	0·1466	bécsi köböl.
1 „	„	31·6669	„ köbláb.

1 liter	annyi mint	1·1787 magyar itcze.
1 „	„ „	0·7068 bécsi pint.
1 hektoliter	„ „	1·8418 magyar akó (64 itczés).
1 „	„ „	1·7671 bécsi akó.
1 „	„ „	1·5992 pozsonyi mérő.
1 „	„ „	1·6264 bécsi mérő.
1 bécsi köböl	„ „	6·8210 köbméter.
1 „ köbláb	„ „	0·0316 „
1 „ köbhüvelyk	„ „	18·2746 köbcentimét.
1 magyar itcze	„ „	0·8484 liter.
1 bécsi pint	„ „	1·4147 liter.
1 magyar (64 itczés) akó	„ „	0·5430 hektoliter.
1 bécsi akó	„ „	0·5659 „
1 pozsonyi mérő	„ „	0·6253 „

d) *Sulymértékek.*

1 kilogramm	annyi mint	1· 7855 bécsi font.
1 „	„ „	2 vámfont.
1 „	„ „	2· 3807 gyógyszertári font.
1 „	„ „	3· 5629 bécsi márka.
1 gramm	„ „	0·05714 bécsi lat.
1 „	„ „	0· 06 vámlat.
1 „	„ „	0·28646 aranybeli súlyegys.
1 „	„ „	4· 8551 bécsi karát.
1 dekagramm	„ „	0· 5714 bécsi lat.
1 „	„ „	0· 6 vámlat.
1 tonna	„ „	17· 855 bécsi mázsa.
1 „	„ „	20 vámmázsa.
1 bécsi font	„ „	0·56006 kilogramm.
1 vámfont	„ „	0· 5 „
1 gyógyszertári font	„ „	0·42004 „
1 bécsi márka	„ „	0·28067 „

1 „ lat	annyi mint 17· 502 gramm.
1 „ lat	„ „ 1· 7502 dekagramm.
1 vámlat	„ „ 16· 666 gramm.
1 „	„ „ 1· 6666 dekagramm.
1 aranyban súlyegység	„ „ 3· 4909 gramm.
1 bécsi karát	„ „ 0·20597 „
1 „ mázsa	„ „ 56· 006 kilogramm.
1 vámmázsa	„ „ 50 „

e) *Erőmérték.*

1 lóerő (430 lábfont) annyi mint 75 kilogramm méter.

10. §. A közforgalomban csak az alábbi határozatok szerint hitelesített és bélyegelt mértékek és mérőkészülékek használhatók.

11. §. Hitelesítés és bélyegelés alá csak olyan mértékek vehetők, melyek a jelen törvény 3., 5. és 7. §§-ban felsorolt mennyiségeknek azok felének és negyedrészenek, illetőleg kétszeres, ötszörös, tízszeres és huszszorosának felelnek meg.

A mértékek hitelesítésénél és a közforgalomban a szabályszerű értéktől engedhető eltérések legnagyobb mérvét a földmivélés-, ipar és kereskedelemügyi minister szabály-rendelettel határozza meg.

12. §. Mely mérőkészülékek esnek hitelesítés és bélyegelés alá, azt a földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi minister szabály-rendelettel határozza meg.

Tizedmérlegeknél legkisebb súlymértékül egy gramm, századmérlegeknél egy dekagramm használandó.

13. §. Ha a bor, sör és szesz hordóban adatik el, a hordónak hitelesítve, köbözve s tartalmát az új mérték szerint kitüntető bélyeggel kell ellátva lennie. Kivételnek csak a külföldről érkezett bor, sör és szesz eladásánál akkor van helye, ha a további eladás az eredeti edényekben történik.

14. §. A mértékHITELESÍTŐST és köböZÉST a mértékHITELESÍTŐ hivatalok és közegek teljesítik

Ily mértékHITELESÍTŐ hivatalokat és közegeket a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister állit fel és jelöl ki, de állithatnak és jelölhetnek ki a törvényhatóságok is saját költségükön a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister engedélyével.

A hitelesítésért és köböZÉSért járó díjakat szabályrendelet utján a minister határozza meg.

E díjak az állam, illetőleg azon törvényhatóság vagy község pénztárába folynak be, melynek közegei a hitelesítést, illetőleg köböZÉST teljesítik.

15. §. Budapestén állami központi mérték-HITELESÍTŐ bizottság állittatik fel.

Ezen központi bizottság öröködik a jelen törvény életbe léptetésére szükséges műszaki munkálatok s az új mértékrendszer helyes alkalmazása felett. E czélból az országos alapmértékek hiteles másait és a mintamértékeket elkészitteti és hitelesiti s az utóbbiakkal a törvényhatóságokat és a mértékHITELESÍTŐ hivatalokat és közegeket ellátja.

A központi mértékHITELESÍTŐ bizottság szervezetét és hatáskörét, ép úgy mint a mértékHITELESÍTÉS körül követendő eljárás részleteit a minister szabályrendelet utján határozza meg.

16. §. A jelen törvényben meghatározott új mértékrendszer 1876. január 1-én lép érvénybe, s ezen időponttól kezdve a közforgalomban a 18-ik §-ban tett kivétellel kizárólag az ezen törvényben meghatározott mértékek használandók. Az említett időpont előtt kötött szerződésekben előforduló régi mértékek a szerződéseknek a mondott időpont után történő teljesítése alkalmával a 9. §-ban foglalt arány szerint átszámítandók.

17. §. A minister által rendeleti uton megszabandó határnaptól fogva a feleknek kölcsönös megegyezése mellett az új

mértékek a 16. §-ban meghatározott határidő előtt is alkalmazásba vehetők.

18. §. A földterület mennyisége jogügyletekben és mindennemű magánjogi okiratban a 16. §-ban meghatározott időn túl is az eddigi mérték szerint fejezendő ki, s a telekkönyvi bejegyzések is az eddigi szabályok szerint eszközözendők, szabadságukban állván a feleknek az okiratokban az eddigi mértékhez az új mértéket is hozzáírni.

A földadó-alap tekintetében a törvényhozás további intézkedéseig szintén a jelenlegi területmérték tartatik fenn.

A tengeri hajózásnál az egyenlítő egy fokának 60-ik részét tevő tengeri mértföldnek és az 1871. XVI. t. cz. által megállapított hajótonnának használata, e törvény által nem érintetik.

19. §. A jelen törvény határozatainak meg nem felelő mértékek, mérő-készülékek és hordók használata a közforgalomban a szabályellenes mérő-eszközök elkobzásán kívül közigazgatási úton behajtandó 5—100 forintnyi pénzbírsággal fenytendő, fennmaradván azonkívül a netáni bünvádi eljárás alkalmazása is.

A kihágás ismétlése súlyosbító körülménynek veendő.

A be nem hajtható bírság minden öt forintot egy napba számítva, fogság büntetéssé változtatandó át.

A bírságok azon hatóság pénztárába folynak, melynek rendőri közegei által kiszabattak.

20. §. Ezen törvény végrehajtásával a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister bizatik meg.

Gr. Zichy József s. k.